Nieuwsbrief MFC It Spektrum
Financiële stand van zaken (deel I)

September 2022

IT SPEKTRUM

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Woord vooraf 3
Samenvatting van deze nieuwsbrief 3
Inleiding 4
We beperken ons vooral tot de periode 2017 t/m 2021 4
Drie opmerkingen vooraf 4
De redding van het MFC in 2017 4
De situatie eind 2016: een negatief eigen vermogen 4
De situatie eind 2016: een negatief bedrijfsresultaat 4
Een negatief bedrijfsresultaat is niet altijd een probleem 5
Negatief bedrijfsresultaat + negatief vermogen = probleem 5
De situatie eind 2016: het MFC is zo goed als failliet 5
De gemeente Ferwerderadiel komt te hulp 5
De gemeente Ferwerderadiel neemt een extra maatregel 6
Zonder geld kun je niet ondernemen 6
De situatie eind 2016: het MFC heeft weinig liquiditeit 6
Meer liquiditeit door meer te lenen 7
Het MFC is gered 7
Verder gaan: een nieuwe kans om te ondernemen 7
Het MFC kan niet op eigen kracht functioneren 7
Een verwacht negatief bedrijfsresultaat van EUR 30.000 8
De gemeente Ferwerderadiel komt (opnieuw) te hulp 8
14 december 2017: het MFC voorgoed gered 8
Het MFC na de redding 8
Gered onder voorwaarden 8
Meer inkomsten, minder kosten 9
Het MFC realiseert meer inkomsten dan verwacht 9
De kosten van het MFC zijn hoger dan verwacht 9
De verwachte bedrijfsresultaten in de periode 2018 t/m 2021 10
De daadwerkelijke bedrijfsresultaten in de periode 2018 t/m 2021 10
Het MFC krijgt wat is beloofd 11
De situatie eind 2021: het eigen vermogen van het MFC is negatief 11
Stel dat er geen corona was geweest… 11
De situatie eind 2021: Het MFC is (opnieuw) technisch failliet 12
De liquiditeit van het MFC is nog goed 12
Gaat het MFC het redden? 12
Vragen 12

Woord vooraf

Tijdens de bijeenkomst op 8 juli hebben we als MFC-bestuur beloofd inzage te geven in de financiële situatie van MFC It Spektrum. Door middel van deze nieuwsbrief willen we dit nu doen. Het kan zijn dat sommige onderdelen van deze nieuwsbrief onduidelijk zijn en/of nieuwe vragen oproepen. Stel die dan gerust. Na de samenvatting van deze nieuwsbrief (hier direct onder) en aan het einde van deze nieuwsbrief lees je hoe dit kan.

Samenvatting van deze nieuwsbrief

Eind 2016 is het MFC technisch failliet. Dat is ruim vijf jaar na de opening. Het eigen vermogen is dan EUR -138.505 en er is bijna geen geld meer om uit te geven. De toenmalige gemeente Ferwerderadiel besluit op 14 december 2017 het MFC te redden. Ze doet dit door vier maatregelen te nemen:

1. Ze scheldt een grote schuld kwijt.
2. Ze verstrekt een eenmalige subsidie.
3. Ze stelt het MFC in staat een nieuwe hypotheek af te sluiten.
4. Ze besluit een duurzame subsidierelatie aan te gaan met het MFC.

Als gevolg van de eerste twee maatregelen beschikt het MFC eind 2017 weer over een positief eigen vermogen van EUR 71.073. Door de derde maatregel kan het MFC meer geld lenen. Hierdoor versterkt de gemeente de liquiditeit van het MFC. Door de vierde maatregel stelt de gemeente het MFC in staat om voortaan weer een positief bedrijfsresultaat te boeken.

Na de redding realiseert het MFC meer inkomsten dan verwacht. Dat is bedrijfsmatig gezien positief. De kosten vallen echter hoger uit dan verwacht. Die zijn zo hoog dat het MFC er in de jaren na de redding niet in slaagt om een positief bedrijfsresultaat te boeken. Hierdoor teert het MFC elk jaar in op het eigen vermogen (dat de gemeente Ferwerderadiel had hersteld). Het eindresultaat is dat het MFC eind 2021 opnieuw een negatief eigen vermogen heeft van EUR -97.972. Het is MFC is ruim vier jaar na zijn redding opnieuw technisch failliet.

In tegenstelling tot eind 2016 is de liquiditeit van het MFC eind 2021 nog goed. Het MFC kan zijn rekeningen daardoor nog betalen. Ook kan het MFC nog (kleine) investeringen doen. Op papier kan het MFC zichzelf dus nog redden. Of het realistisch is om dit te verwachten, bespreken we in de volgende nieuwsbrief. Dan zetten we alle inkomsten en kosten in detail op een rij. (Iedereen kan dan zelf zien wat de belangrijkste inkomsten en kosten van het MFC zijn.) In de volgende nieuwsbrief zullen we ook een exploitatiebegroting maken voor de komende 20 jaar. De volgende nieuwsbrief verschijnt volgende week.

We kunnen ons voorstellen dat deze lange nieuwsbrief vragen oproept. We zijn graag bereid alle vragen te beantwoorden. U kunt uw vragen per mail stellen aan Anton van den Beukel: anton@derksengosen.nl. U kunt Anton ook bellen: 06 25 59 54 73. We kunnen ons ook voorstellen dat het prettig is om een mondelinge toelichting te krijgen op wat we hier schrijven. We zijn graag bereid die mondelinge toelichting te geven. Dat doen we op ***donderdag 22 september*** *van* ***17.00 tot 20.00 uur****. U kunt dan gewoon binnenlopen in het MFC. We organiseren dan dus een soort 'inloopspreekuur'.*

Inleiding

We beperken ons vooral tot de periode 2017 t/m 2021

Vanaf nu volgt de (uitgebreide) toelichting op de financiële situatie van het MFC. In deze beperken we ons voornamelijk tot de periode 2017 t/m 2021. Dat doen we om de volgende reden: In 2017 was het MFC zo goed als failliet. De toenmalige gemeente Ferwerderadiel wilde het zover niet laten komen en besloot het MFC te redden. Ze deed dit hoofdzakelijk door de financiële situatie te herstructureren. (Deze herstructurering lichten we zo toe.) Hierdoor ontstond een nieuwe financiële situatie. Als we de financiële situatie van het MFC vergelijken met een huis dan zouden we kunnen zeggen dat de gemeente Ferwerderadiel in 2017 besloot dit huis drastisch te verbouwen. Wij – de gebruikers van het MFC – wonen sinds die tijd in dat verbouwde huis. En net zo goed als dat het huishoudboekje van je oude huis niet meer helemaal te vergelijken is met het huishoudboekje van je nieuwe huis, is de financiële situatie van het MFC van voor 2017 niet altijd even goed te vergelijken met de financiële situatie na 2017. Vandaar dat wij ons in deze nieuwsbrief voornamelijk beperken tot de periode 2017 t/m 2021.

Drie opmerkingen vooraf

Voordat we verder gaan nog drie opmerkingen:

1. In alles wat nu volgt baseren we ons op de jaarverslagen die zijn samengesteld door de accountant.
2. We vinden het belangrijk dat iedereen begrijpt hoe het MFC er in financieel opzicht voorstaat. Daarom proberen we alles zo duidelijk mogelijk uit te leggen. We hopen dat de boekhouders onder ons zich daar niet al te veel aan ergeren.
3. In deze nieuwsbrief geven we inzicht in de huidige stand van zaken. Pas in de volgende nieuwsbrief (die volgende week verschijnt) kijken we wat deze huidige stand van zaken betekent voor de toekomst.

De redding van het MFC in 2017

De situatie eind 2016: een negatief eigen vermogen

Aan het einde van 2016 was het eigen vermogen van het MFC negatief. Voor de niet boekhouders onder ons: het eigen vermogen is de som van de waarde van alle bezittingen min de schulden.

Waarde bezittingen – schulden = vermogen

Om precies te zijn was het eigen vermogen van het MFC eind 2016: EUR -138.505.

De situatie eind 2016: een negatief bedrijfsresultaat

Het bedrijfsresultaat was in 2016 ook negatief. Het bedrijfsresultaat is het verschil tussen de inkomsten en de kosten.

Inkomsten – kosten = bedrijfsresultaat

Eind 2016 was het bedrijfsresultaat van het MFC EUR -86.811.

Een negatief bedrijfsresultaat is niet altijd een probleem

Een negatief bedrijfsresultaat hoeft helemaal geen probleem te zijn. Een bedrijf kan bijvoorbeeld een aantal uitgaven/investeringen doen omdat het denkt dat het daardoor meer inkomsten gaat krijgen. De kosten gaan dan voor de baat uit. Als de inkomsten na verloop van tijd toenemen en groter worden dan de kosten, heeft het bedrijf een verantwoorde of goede investering gedaan. Of je uitgaven/investeringen goed gaan uitpakken weet je als ondernemer nooit helemaal zeker. Soms gebeurt het dat je kosten ondanks al je slimme uitgaven/investeringen groter blijven dan je inkomsten. Als deze situatie te lang duurt, kan je bedrijf in de problemen komen.

Negatief bedrijfsresultaat + negatief vermogen = probleem

Of een bedrijf in het geval van een negatief bedrijfsresultaat echt in de problemen komt, hangt af van het vermogen van het bedrijf. Als een bedrijf én een negatief bedrijfsresultaat boekt én een negatief eigen vermogen heeft, heeft het een probleem. Een serieus probleem zelfs. Een voorbeeld kan dit duidelijk maken:

> Stel dat je als bedrijf een positief eigen vermogen hebt van EUR 100.000. Je schat in dat het verstandig is om fors te investeren in je bedrijf. Door de uitgaven die je doet zijn je inkomsten drie jaar op rij kleiner dan je uitgaven. Je hebt daardoor drie jaar op rij een negatief bedrijfsresultaat. Stel nu dat dit negatieve bedrijfsresultaat steeds EUR -20.000 is. Dan is je vermogen na drie jaar met EUR 60.000 (3 x 20.000) afgenomen. Na drie jaar is er dus nog maar EUR 40.000 van je eigen vermogen over (100.000 – 60.000 = 40.000). Tot dusver is er (normaal gesproken) geen probleem voor je bedrijf. Je eigen vermogen is nog steeds positief. De waarde van al je bezittingen is nog steeds groter dan de schulden die je hebt.
>
> De situatie voor je bedrijf verandert als je niet drie jaar op rij, maar zes jaar op rij een negatief bedrijfsresultaat hebt van EUR -20.000. Na zes jaar heb je dan een negatief eigen vermogen van EUR -20.000 (100.000 – 6 x 20.000 = -20.000). Je schulden zijn dan groter dan de waarde van je bezittingen. Je bent dan technisch failliet.

De situatie eind 2016: het MFC is zo goed als failliet

Eind 2016 is het MFC technisch failliet. Het eigen vermogen is negatief en ook het bedrijfsresultaat is negatief. Het ziet er ook niet naar uit dat het MFC zich aan de eigen haren uit het moeras gaat trekken. De situatie is voor alle betrokkenen duidelijk: zonder hulp van buitenaf is het MFC niet alleen technisch, maar ook daadwerkelijk failliet.

De gemeente Ferwerderadiel komt te hulp

De gewenste hulp van buitenaf blijft lange tijd uit. Maar uiteindelijk besluit de toenmalige gemeente Ferwerderadiel het MFC te hulp te komen. Dat gebeurt op 14 december 2017.

De gemeente Ferwerderadiel helpt het MFC op de volgende manier:

1. Het MFC had in 2017 een schuld van EUR 215.128 uitstaan bij de gemeente Ferwerderadiel. Die schuld scheldt de gemeenteraad op 14 december 2017 kwijt. Hierdoor groeide het eigen vermogen van het MFC ineens met EUR 215.128. (Het eigen vermogen bestaat immers uit de waarde van de bezittingen min de schulden.)
2. Op 14 december 2017 besluit de gemeenteraad ook dat het MFC een eenmalige subsidie van € 65.000 krijgt. Het bedrijfsresultaat van het MFC in 2017 was daardoor geen ruim EUR -70.000, maar ‘slechts’ EUR -5.550.

Door het kwijtschelden van de schuld en het toekennen van een subsidie, schenkt de gemeente Ferwerderadiel het MFC dus in totaal EUR 280.128. Hierdoor beschikt het MFC op 14 december 2017 weer over een positief eigen vermogen van EUR 71.073. (Eind 2016 was het eigen vermogen EUR -138.505. Door het negatieve bedrijfsresultaat in 2017 van EUR -5.550 daalt dit vermogen verder naar EUR -144.055. Door de kwijtschelding van de schuld van EUR 215.128 stijgt het vermogen weer naar EUR 71.073.)

De gemeente Ferwerderadiel neemt een extra maatregel

De gemeente Ferwerderadiel doet echter nog iets. En dat is voor het voortbestaan van het MFC op dat moment minstens zo belangrijk als het kwijtschelden van de schuld en het verstrekken van een subsidie. De gemeente Ferwerderadiel zorgt voor extra liquiditeit. Waarom de gemeente dit doet en waarom deze maatregel zo belangrijk is, lichten we hieronder toe.

Zonder geld kun je niet ondernemen

Je kunt als bedrijf een positief eigen vermogen hebben. (Net als het MFC op 14 december 2017.) Boekhoudkundig sta je er dan goed voor. Maar als je geen geld hebt om uit te geven, heb je alsnog een probleem. Een voorbeeld kan dit duidelijk maken:

> Stel dat je geen schulden hebt. En alles wat je bezit is van jou. Je hebt dan een positief eigen vermogen. Dat is fijn. Het enige vervelende is: je hebt geen geld op je bankrekening of in je portemonnee. Dat is een probleem. Want hoe koop je dan je brood? Je kunt dit oplossen door van iemand geld te lenen. Maar als niemand je geld wil lenen, blijft je probleem bestaan. Je kan je probleem alsnog oplossen door een deel van je bezit te verkopen. Maar als dat niet kan of als niemand je bezittingen wil kopen, blijft je probleem bestaan.

Bedrijven kunnen dit probleem ook hebben. Je kan als bedrijf een positief eigen vermogen hebben, maar (tijdelijk) geen geld op je bankrekening of in je portemonnee hebben. Het doen van uitgaven is dan onmogelijk. En daardoor is het onmogelijk om je bedrijf op dat moment voort te zetten. Net als in ons eigen huishouden, heb je als bedrijf dan twee opties: Of je verkoopt een deel van je bezittingen of je leent geld. Verkopen van bedrijfsbezit is voor veel bedrijven vaak lastig. Hun bezit hebben ze nodig voor hun bedrijfsvoering. Als je als bedrijf inderdaad geen bedrijfsbezit kunt verkopen, blijft er maar één optie over: geld lenen. Maar als niemand je bedrijf vervolgens geld wil lenen, heb je als bedrijf een groot probleem. Als je als bedrijf voor langere tijd geen geld hebt om uit te geven, kan dit zelfs leiden tot het einde van je bedrijf. Zonder geld kun je geen uitgaven doen. En als je geen uitgaven/investeringen kunt doen, kun je niet ondernemen. Als bedrijf móét je geld hebben dat je kunt uitgeven. Of in boekhoudtermen: je bedrijf moet over voldoende *liquiditeit* beschikken om te kunnen functioneren.

De situatie eind 2016: het MFC heeft weinig liquiditeit

Eind 2016 beschikt het MFC over heel weinig liquiditeit. Er is bijna geen geld om uit te geven. Die situatie zet zich door tot in 2017. Als gevolg van de beperkte liquiditeit moeten leveranciers steeds langer op hun geld wachten. Een aantal leveranciers heeft in dit soort gevallen de neiging om te stoppen met leveren. Dat dreigt op dat moment ook bij het MFC te gebeuren. Er moest dus iets gebeuren om het MFC weer van voldoende liquiditeit te voorzien.

Meer liquiditeit door meer te lenen

Het toenmalige MFC-bestuur besloot dat de liquiditeit van het MFC het beste kan worden verbeterd door geld te lenen. Het schat in dat dit het beste kan door de hypotheek te verhogen. De Rabobank, waar het MFC op dat moment bankiert, voelt hier niet zo veel voor. Ook andere geldschieters lijken niet zo happig op het MFC als klant. Daarom wendt het MFC zich ook met betrekking tot het liquiditeitsprobleem tot de gemeente Ferwerderadiel: Zou de gemeente misschien ook kunnen helpen bij het vergroten van de liquiditeit? Op 14 december 2017 besluit de gemeente dat ze dit kan en wil. Ze doet dit op de volgende manier (en dat is de derde maatregel die de gemeente neemt):

3. De gemeente Fewerderadiel vraagt de Bank Nederlandse gemeenten (BNG) of zij de hypotheek van het MFC wil overnemen en wil verhogen. De BNG is hiertoe bereid *mits* de gemeente Ferwerderadiel garant staat voor deze hypotheek. Oftewel, mocht het ooit zover komen dat het MFC de hypotheek niet meer kan betalen dan moet de gemeente dit doen. De gemeente Ferwerderadiel gaat akkoord met deze voorwaarde van de BNG. En het MFC krijgt zijn nieuwe hypotheek.

Eind 2017 bedraagt de hypotheek van het MFC (bij de Rabobank) EUR 1.030.017. Na het oversluiten van de hypotheek bij de BNG (in 2018) bedraagt de hypotheek van het MFC: EUR 1.265.000. Oftewel: het MFC leent ongeveer EUR 235.000 bij. Met dit bedrag verbetert het MFC zijn liquiditeit.

Het MFC is gered

Door de hulp van de toenmalige gemeente Ferwerderadiel beschikt het MFC in 2018 weer over een positief eigen vermogen én over voldoende liquiditeit: Het MFC is gered van een faillissement. Het kan weer verder.

Verder gaan: een nieuwe kans om te ondernemen

‘Verder gaan’ betekent voor het MFC niets anders dan dat het (opnieuw) moet gaan proberen een positief bedrijfsresultaat te boeken. Elk bedrijf dat wil blijven bestaan, dient uiteindelijk een positief bedrijfsresultaat te boeken. Gebeurt dat niet dan kan het bedrijf niet meer verder. Dit geldt ook voor het MFC. De gemeente Ferwerderadiel is zich hier goed van bewust. En ze besluit het MFC (ook) bij het realiseren van een positief bedrijfsresultaat te helpen. Om te begrijpen hoe de gemeente dit doet moeten we nog een keer terug naar het jaar 2017.

Het MFC kan niet op eigen kracht functioneren

Halverwege 2017 (en dus in aanloop naar 14 december 2017) huurt de gemeente een accountantskantoor in. Dit kantoor moet de vraag beantwoorden of het MFC in staat is om op eigen kracht een positief bedrijfsresultaat te realiseren. Het kantoor schat in dat het MFC dit niet kan. Met andere woorden, het accountantskantoor schat in dat het MFC geen bedrijf is dat op eigen kracht kan functioneren. Het MFC zal naar alle waarschijnlijkheid elk jaar verlies leiden. Dit betekent dat het MFC uiteindelijk failliet gaat. Ook al heeft het tijdelijk een positief eigen vermogen. En ook al beschikt het tijdelijk over genoeg liquiditeit. Elk jaar zal het vermogen verder afnemen en uiteindelijk veranderen in een negatief vermogen. En uiteindelijk zal ook de liquiditeit verdwijnen. Oftewel: alleen structurele financiële hulp kan het MFC voor een faillissement behoeden.

Een verwacht negatief bedrijfsresultaat van EUR 30.000

Na dit antwoord vraagt de gemeente het accountantskantoor of het een inschatting kan maken van het jaarlijks verlies van het MFC. Het kantoor becijfert dat het mogelijk moet zijn dat het MFC vanaf 2020 zijn jaarlijks verlies beperkt tot ongeveer EUR -30.000.

De gemeente Ferwerderadiel komt (opnieuw) te hulp

Door deze inschatting van het jaarlijks verlies wordt de toekomst van het MFC overzichtelijk: of het gaat failliet of het vindt een weldoener die elk jaar het verlies voor zijn rekening neemt. De gemeente Ferwerderadiel besluit deze weldoener te zijn:

4. Op 14 december 2017 besluit de gemeente Ferwerderadiel een ‘duurzame subsidierelatie’ aan te gaan met het MFC. Dit betekent in de praktijk het volgende:

   (a) De gemeente besluit dat het MFC in 2018 een subsidie krijgt van EUR 35.000.
   (b) De gemeente verwacht dat het MFC in 2019 ook een subsidie van EUR 35.000 nodig heeft en is bereid die te verstrekken.
   (c) De gemeente verwacht dat het MFC vanaf 2020 elk jaar een subsidie nodig heeft van EUR 20.000 en is bereid die te verstrekken.

   Let op: de gemeente verwacht dus dat het MFC met behulp van deze subsidies in staat is een positief bedrijfsresultaat te boeken.[1]

Met deze vierde maatregel maakt de gemeente Ferwerderadiel de redding van het MFC compleet. Ze herstelt het eigen vermogen van het MFC door het kwijtschelden van de schuld (maatregel 1) en het verstrekken van een eenmalige subsidie (maatregel 2). Ze helpt het MFC aan een nieuwe hypotheek waardoor het MFC weer over liquiditeit beschikt (maatregel 3). En door een jaarlijkse subsidie toe te zeggen creëert ze uitzicht op een positief bedrijfsresultaat (maatregel 4).

14 december 2017: het MFC voorgoed gered

Al deze maatregelen neemt de gemeente op 14 december 2017. 14 december 2017 is voor het MFC zodoende een heuglijke dag. Het is toen voorgoed gered van een faillissement. Zo leek het althans.

Het MFC na de redding

Gered onder voorwaarden

Of het MFC daadwerkelijk gered was op 14 december 2017 moest in de praktijk gaan blijken. Het verlies moest vanaf toen ‘beperkt’ blijven. Wat deze ‘beperking’ inhoudt volgt uit de vierde maatregel van de gemeente Ferwerderadiel. In 2018 en 2019 mag het verlies van het MFC niet groter zijn dan EUR -35.000. En vanaf 2020 mag het verlies niet groter zijn dan EUR -20.000. Gebeurt dat wel dan dekken de subsidies de verliezen niet langer toe. En ontstaat er een negatief bedrijfsresultaat. Zoals eerder is opgemerkt hoeft een negatief bedrijfsresultaat geen probleem te zijn. Maar een langdurig of heel groot negatief bedrijfsresultaat kan een bedrijf in de problemen brengen. De reddingsactie op 14 december 2017 veranderde niets aan dat gegeven. Het MFC wist dus wat het te doen stond. Het was gered; maar wel onder voorwaarden.

[1] De oplettende lezer heeft waarschijnlijk gezien dat de gemeente vanaf 2020 geen EUR 30.000 maar EUR 20.000 aan subsidie wil geven. Waarom de gemeente dat doet, lichten we hieronder toe.

Meer inkomsten, minder kosten

Het bedrijfsresultaat is de som van de inkomsten min de kosten. Om een zo goed mogelijk bedrijfsresultaat te boeken kan een bedrijf dus twee dingen doen: (1) het vergroot de inkomsten; (2) het vermindert de kosten. Elk bedrijf doet het liefst allebei. Zo ook het MFC.

Het MFC realiseert meer inkomsten dan verwacht

Zoals we hierboven hebben verteld had een accountantskantoor in 2017 gesteld dat het mogelijk moet zijn dat het MFC zijn jaarlijks verlies vanaf 2020 beperkt tot ongeveer EUR -30.000. Het kantoor was tot deze conclusie gekomen op basis van een onderbouwde schatting van de jaarlijkse inkomsten en kosten van het MFC. Het kantoor schatte in dat het MFC vanaf 2018 de volgende inkomsten zou boeken:

	2018	**2019**	**2020**	**2021**
Verwachte inkomsten (zonder subsidie):	€ 190.980	€ 194.012	€ 197.096	€ 200.235

In werkelijkheid realiseerde het MFC in de jaren 2018 t/m 2021 de volgende inkomsten:

	2018	**2019**	**2020**	**2021**
Daadwerkelijke inkomsten (zonder subsidie):	€ 260.218	251.978	€ 147.786	€ 161.630

In 2018 en 2019 realiseert het MFC dus meer inkomsten dan verwacht. Maar in 2020 en 2021 realiseert het MFC minder inkomsten. In 2020 en 2021 is het MFC echter lange tijd gesloten als gevolg van de coronamaatregelen.

Het verschil tussen de verwachte en daadwerkelijke inkomsten ziet er als volgt uit:

	2018	**2019**	**2020**	**2021**
Daadwerkelijke inkomsten:	€ 260.218	€ 251.978	€ 147.786	€ 161.630
Verwachte inkomsten:	€ 190.980	€ 194.012	€ 197.096	€ 200.235
Verschil:	€ 69.238	€ 57.966	€ -49.310	€ -38.605

Alles bij elkaar opgeteld realiseert het MFC in de jaren 2018 t/m 2021 EUR 39.289 meer aan inkomsten dan verwacht. Daarmee presteert het MFC qua inkomsten boven verwachting. Dat wil zeggen: het MFC presteert boven de verwachting van het accountantskantoor. En daarmee presteert het MFC boven de verwachting van de gemeente Ferwerderadiel, die de inschatting van het accountantskantoor in 2017 overnam.

De kosten van het MFC zijn hoger dan verwacht

Het accountantskantoor schatte de kosten van het MFC voor de periode 2018 t/m 2021 als volgt in:

	2018	**2019**	**2020**	**2021**
Verwachte kosten:	€ 282.102	€ 257.685	€ 228.963	€ 236.201

In werkelijkheid waren de kosten van het MFC:

	2018	**2019**	**2020**	**2021**
Daadwerkelijke kosten:	€ 302.503	€ 321.556	€ 266.011	€ 250.705

Het verschil tussen de verwachte en daadwerkelijke kosten ziet er als volgt uit:

	2018	2019	2020	2021
Verwachte kosten:	€ 282.102	€ 257.685	€ 228.963	€ 236.201
Daadwerkelijke kosten:	€ 302.503	€ 321.556	€ 266.011	€ 250.705
Verschil:	€ -20.401	€ -63.871	€ -37.048	€ -14.504

Dit laat zien dat de inschatting van de kosten te rooskleurig is geweest. Het verschil tussen de verwachte en daadwerkelijke kosten komt vooral doordat de kosten van het onderhoud van het gebouw en de bedrijfsinventaris veel hoger uitvallen dan in 2017 was voorzien.

De verwachte bedrijfsresultaten in de periode 2018 t/m 2021

Door de kosten van de inkomsten af te trekken weten we wat het verwachte en daadwerkelijke bedrijfsresultaat in de jaren 2018 t/m 2021 was. Het accountantskantoor verwachtte dat het MFC in de periode 2018 t/m 2021 zonder subsidie de volgende bedrijfsresultaten zou boeken:

	2018	2019	2020	2021
Verwachte bedrijfsresultaat (zonder subsidie):	€ -91.122	€ -63.673	€ -31.867	€ -35.966

Met subsidie zou het bedrijfsresultaat er naar verwachting als volgt uitzien:

	2018	2019	2020	2021
Verwachte bedrijfsresultaat (zonder subsidie):	€ -91.122	€ -63.673	€ -31.867	€ -35.966
Subsidie:	€ 35.000	€ 35.000	€ 20.000	€ 20.000
Verwachte bedrijfsresultaat (met subsidie):	€ -56.122	€ -28.673	€ -11.867	€ -15.966

Het accountantskantoor verwachtte dus dat het MFC in 2018 t/m 2021 ook met de subsidies van de gemeente een negatief bedrijfsresultaat zou gaan boeken. De gemeente Ferwerderadiel kende deze verwachting. Toch besluit zij de hoogte van de toegezegde subsidies niet aan te passen. De gemeente doet dit bewust. Ze is van mening dat het MFC niet mag doorgaan op de ingeslagen weg. Het MFC moet zijn bedrijfsvoering veranderen. Het MFC moet de inkomsten vergroten en de kosten verminderen. En het liefst doet het MFC allebei.

De daadwerkelijke bedrijfsresultaten in de periode 2018 t/m 2021

Zoals we hierboven al hebben opgemerkt slaagt het MFC erin om in 2018 en 2019 meer inkomsten te realiseren dan verwacht. De kosten vallen in alle jaren echter hoger uit dan in 2017 was voorzien. Zonder subsidie zien de daadwerkelijke bedrijfsresultaten van het MFC er in 2018 t/m 2021 daardoor als volgt uit:

	2018	2019	2020	2021
Daadwerkelijke bedrijfsresultaat (zonder subsidie):	€ -42.285	€ -69.578	€ -118.225	€ -89.076

Als we de daadwerkelijk verstrekte subsidie bij deze bedrijfsresultaten optellen, ziet het bedrijfsresultaat er als volgt uit:

	2018	2019	2020	2021
Daadwerkelijke bedrijfsresultaat (zonder subsidie):	€ -42.285	€ -69.578	€ -118.224	€ -89.076
Subsidie:	€ 6.673	€ 36.486	€ 25.879	€ 81.151
Daadwerkelijk bedrijfsresultaat (met subsidie):	€ -35.612	€ -33.092	€ -92.345	€ -7.925

Na de redding boekt het MFC dus tot en met 2021 een negatief bedrijfsresultaat.

(Voor de oplettende lezer: op grond van dit overzicht lijkt het alsof het MFC in bijvoorbeeld 2018 minder subsidie krijgt dan is beloofd. Dit is niet het geval. Dat dit bedrag afwijkt van wat de gemeente heeft toegezegd, komt door de manier van boekhouden van het MFC. Het MFC neemt een subsidie pas op in de boeken als zij is uitbetaald. Verder: de totale subsidie in 2021 valt verder iets hoger uit doordat hier ook de ontvangen coronasteun bij is opgeteld.)

Het MFC krijgt wat is beloofd

Door de jaren heen krijgt het MFC wat de gemeente op 14 december 2017 heeft beloofd. Tot nu toe hebben we niet vermeld dat de gemeente Ferwerderadiel op 14 december 2017 ook geld vrijmaakt voor de inhuur van deskundigheid. Het MFC mag van de gemeente tot EUR 30.000 aan deskundigheid inhuren. Als het dit tenminste wil. In 2018 en 2019 maakt het MFC van deze mogelijkheid gebruik. Het huurt in totaal voor EUR 13.864 aan deskundigheid in. Als we terugrekenen vanaf 31 december 2021 tot 14 december 2017 zien we dat de gemeente Ferwerderadiel het MFC op 14 december 2017 in totaal een bedrag van EUR 403.992 geeft. Ondanks dit bedrag slaagt het MFC er niet in een positief bedrijfsresultaat te boeken. De bedrijfsresultaten blijven ook na de redding negatief.

De situatie eind 2021: het eigen vermogen van het MFC is negatief

De negatieve bedrijfsresultaten zijn direct van invloed op het eigen vermogen van het MFC. Na de reddingsactie van de gemeente Ferwerderadiel was het eigen vermogen EUR 71.073. In de jaren daarna neemt dit vermogen als gevolg van de negatieve bedrijfsresultaten snel af. Per jaar gaat dit als volgt:

	2017	2018	2019	2020	2021
Bedrijfsresultaat:		€ -35.612	€ -33.092	€ -92.345	€ -7.925
Eigen vermogen:	€ 71.073	€ 35.461	€ 2.368	€ -90.047	€ -97.972

Oftewel: na de reddingsactie in 2017 is het eigen vermogen van het MFC vanaf 2020 opnieuw negatief.

Stel dat er geen corona was geweest…

Als gevolg van de coronamaatregelen moest het MFC in 2020 en 2021 lange tijd dicht. Vanzelfsprekend is dit van invloed geweest op de bedrijfsvoering. Stel nu dat er geen corona-uitbraak was geweest. Hoe zou de financiële situatie van het MFC er dan hebben uitgezien? We begrijpen dat dit koffiedikkijken is. Maar stel dat het MFC zijn negatieve bedrijfsresultaat in 2020 en 2021 had weten te beperken tot € -40.000 dan had de situatie er nu als volgt uitgezien:

	2017	2018	2019	2020	2021
Bedrijfsresultaat (zonder subsidie):		€ -42.285	€ -69.578	€ -40.000	€ -40.000
Subsidie:		€ 6.673	€ 36.486	€ 25.879	€ 54.826
Bedrijfsresultaat (met subsidie)		€ -35.612	€ -33.092	€ -14.121	€ 14.826
Eigen vermogen:	€ 71.073	€ 35.461	€ 2.369	€ -11.752	€ 3.074

Oftewel: stel dat er geen corona-uitbraak was geweest dan zou het eigen vermogen van het MFC in 2021 waarschijnlijk nog net positief zijn geweest. Maar let op: ook als er geen corona zou zijn geweest, krimpt het eigen vermogen bijna elk jaar. De coronajaren hebben de zorgelijke financiële situatie van het MFC niet veroorzaakt. Ze hebben het proces dat tot deze zorgelijke situatie leidt wel versneld. Dit zien we als we ons overzicht oprekken tot en met 2022. Stel nu dat het MFC in 2022 opnieuw heel goed zou presteren. En stel dat het zijn negatieve bedrijfsresultaat (zonder subsidies) opnieuw weet te beperken tot EUR -40.000. En stel dat de subsidie ook in 2022 EUR 20.000 is. Dan zou het vermogen van het MFC in 2022 alsnog negatief zijn geworden. Het zou dan EUR -16.926 zijn (= 3.074 – 20.000).

De situatie eind 2021: Het MFC is (opnieuw) technisch failliet

Dit brengt ons tot de volgende conclusie: Ondanks de reddingsactie van de gemeente Ferwerderadiel is het MFC eind 2021 opnieuw technisch failliet. De coronajaren veranderen deze conclusie niet. De coronajaren hebben het proces waarin het MFC inteert op zijn eigen vermogen hooguit versneld. Ook sinds zijn redding op 14 december 2017 en ondanks de nodige subsidies, boekt het MFC elk jaar een negatief bedrijfsresultaat. Elk jaar teert het verder in op het eigen vermogen. En inmiddels is het eigen vermogen alweer twee jaar negatief.

De liquiditeit van het MFC is nog goed

Eind 2021 had het MFC nog EUR 217.279 in de portemonnee/op de rekening. (Dit komt onder andere doordat het MFC geld heeft gereserveerd voor groot onderhoud.) De liquiditeit van het MFC is eind 2021 daardoor nog goed genoeg om de rekeningen te betalen. Het kan zelfs nog (kleine) investeringen doen. Het MFC kan daardoor – ondanks het negatieve eigen vermogen – nog steeds ondernemen. Het MFC is daardoor misschien nog in staat het tij te keren.

Gaat het MFC het redden?

Of die verwachting realistisch is, maken we in de volgende nieuwsbrief inzichtelijk. Dan zetten we alle inkomsten en kosten in detail op een rij. Iedereen kan dan zelf zien wat de belangrijkste inkomsten en kosten van het MFC zijn. In die nieuwsbrief zullen we ook een exploitatiebegroting maken voor de komende 20 jaar. Deze nieuwsbrief verschijnt volgende week.

Vragen

We kunnen ons voorstellen dat deze lange nieuwsbrief vragen oproept. We zijn graag bereid alle vragen te beantwoorden. U kunt uw vragen per mail stellen aan Anton van den Beukel: anton@derksengosen.nl. U kunt Anton ook bellen: 06 25 59 54 73. We kunnen ons ook voorstellen dat het prettig is om een mondelinge toelichting te krijgen op wat we hier schrijven. We zijn graag bereid die mondelinge toelichting te geven. Dat doen we op

donderdag 22 september van **17.00 tot 20.00 uur**. U kunt dan gewoon binnenlopen in het MFC. We organiseren dan dus een soort ‘inloopspreekuur’.